

**WEWNĄTRZSZKOLNY SYSTEM
DORADZTWA ZAWODOWEGO W
ZESPOLE SZKÓŁ
AKADEMICKICH IM.
OBROŃCÓW WISŁY 1920 ROKU
WE WŁOCŁAWKU**

WSTĘP

Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego obejmuje działania podejmowane przez szkołę w celu prawidłowego przygotowania uczniów do wyboru zawodu, i kierunku kształcenia. WSDZ został określony na cały cykl kształcenia. System ten określa rolę i zadania nauczycieli w ramach rocznego programu działań, czas i miejsce realizacji zadań, oczekiwane efekty, metody pracy.

Dobrze przygotowany uczeń do podjęcia decyzji edukacyjnej i zawodowej to taki, który zna swoje zainteresowania i predyspozycje, potrafi dokonać samooceny, zna swoją wartość, umie samodzielnie wybrać szkołę ponadpodstawową, oraz ścieżkę zawodową i edukacyjną po szkole ponadpodstawowej, ma plany na przyszłość.

Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego zakłada, że:

- Wybór zawodu czy szkoły nie jest pojedynczym aktem, tylko długotrwałym procesem stanowiący sekwencje decyzji podejmowanych przez wiele lat.
- Na wybór zawodu, szkoły ponadpodstawowej i ścieżki zawodowej składają się: wiedza na temat własnych predyspozycji i umiejętności, wiedza na temat zawodów, ścieżek edukacyjnych i rynku pracy.
- Preferencje edukacyjne i zawodowe są zależne od uwarunkowań wewnętrznych (cechy osobowości, temperament, zdolności) i zewnętrznych człowieka (doświadczenia, otoczenie społeczne).
- Szkoła podstawowa obok rodziny stanowi środowisko mające istotny wpływ na podejmowanie decyzji edukacyjnych uczniów.
- Działania w ramach WSDZ powinny być zaplanowane, spójne, prowadzone w sposób ciągły i systematyczny.

PODSTAWA PRAWNA

Rozporządzenie MEN z dnia 12 lutego sierpnia 2019 r. w sprawie doradztwa zawodowego (Dz. U. poz. 325)

Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2018 r. poz. 996 z późn. zm.)

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach

Rozporządzenie MEN z dnia 28 sierpnia 2017 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach

CEL OGÓLNY

Przygotowanie uczniów do dokonania świadomego i trafnego wyboru dalszej drogi edukacyjnej, a w przyszłości wyboru zawodu.

CELE SZCZEGÓŁOWE

Uczeń:

- Zna swój potencjał edukacyjny, psychologiczny (predyspozycje, mocne strony i ograniczenia, zainteresowania, uzdolnienia);
- Posiada informacje na temat różnych grup zawodowych (charakterystyka wykonywanej pracy, wymagania do wykonywania konkretnego zawodu, przeciwwskazania zdrowotne);
- Rozwija swoje umiejętności i zainteresowania, wie, jak się uczyć;
- Rozwija umiejętności pracy w zespole (komunikatywność, zaangażowanie, właściwe relacje społeczne);
- Prezentuje postawę szacunku do pracy;
- Zna czynniki trafnego wyboru szkoły i zawodu;
- Rozwija umiejętność podejmowania decyzji;
- Jest otwarty i przygotowany na wyzwania współczesnego świata (gotowość do zmian).

Uczeń klasy ósmej i siódmej szkoły podstawowej:

- Zna zasady systemu kształcenia w Polsce oraz ofertę edukacyjną szkół ponadpodstawowych;
- Zna zasady rekrutacji do szkół ponadpodstawowych i terminarz rekrutacyjny;

Uczeń klasy czwartej liceum ogólnokształcącego i technikum:

- Zna zasady systemu kształcenia w Polsce oraz ofertę edukacyjną uczelni wyższych;
- Zna zasady rekrutacji na uczelnie wyższe i terminarz rekrutacyjny;
- Zna możliwości kierowania swoją ścieżką zawodową;

Nauczyciele:

- Potrafią diagnozować potrzeby i zasoby uczniów;
- Wykorzystują wiedzę o uczniu, pomagają mu określać jego ścieżkę edukacyjną i zawodową;
- Umożliwiają rozwój zainteresowań i zdolności uczniów;
- Wspierają rodziców w procesie doradczym, udzielają informacji lub kierują do specjalistów;

Rodzice:

- Znają czynniki ważne przy wyborze szkoły i zawodu;
- Znają ofertę szkół ponadpodstawowych i zasady oraz terminarz rekrutacji (dotyczy rodziców uczniów klas ósmych);
- Znają ofertę edukacyjną uczelni wyższych i terminarz rekrutacji (dotyczy rodziców uczniów klas czwartych liceum i technikum)
- Angażują się w pracę doradczą szkoły (np. prezentują swoje zawody)
- Wiedzą, gdzie szukać pomocy dla swoich dzieci w sytuacjach trudnych.

REALIZATORZY I UCZESTNICZY

WSDZ realizowany będzie przez społeczność szkolną: dyrekcję szkoły, nauczycieli i wychowawców, uczniów klas 1 – 8 szkoły podstawowej, uczniów klas ponadpodstawowych i rodziców uczniów. Szkoła będzie w tym zakresie współpracowała z instytucjami i organizacjami wspierającymi jej pracę (m.in. Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną, zakładami pracy).

Doradztwo zawodowe obejmuje spójne działania szkoły w zakresie pracy indywidualnej i grupowej z uczniami przy wsparciu i poradnictwie nauczycieli oraz zaangażowaniu rodziców. Działania mają charakter zaplanowany, systematyczny.

Zakres zadań poszczególnych osób zaangażowanych w proces doradczy wynika z kompetencji, profilu wykształcenia, wykładanych treści oraz podstawy programowej w szkole podstawowej i szkoły ponadpodstawowej.

FORMY I METODY PRACY DORADCZEJ

Formy adresowane do uczniów:

- Diagnoza i analiza potrzeb na podstawie obserwacji, wywiadów, ankiet.
- Indywidualne konsultacje i porady związane z dalszą edukacją, (również dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnym).
- Warsztaty grupowe - pozwalające na odkrywanie swoich zainteresowań, umiejętności i predyspozycji zawodowych, ukazujące potrzebę planowania własnej przyszłości zawodowej.
- Zajęcia grupowe - nakierowane na rozwój umiejętności społecznych i interpersonalnych: komunikacji, współpracy, przewycięzania stresu.
- Zajęcia grupowe umożliwiające poznanie różnych zawodów i związanych z nimi wymagań,
- Spotkania z przedstawicielami różnych zawodów.
- Wyjścia i wycieczki szkolne do zakładów pracy.
- Tablica z informacjami na temat rekrutacji do szkoły ponadpodstawowej i ofercie edukacyjnej na terenie miasta „Informator Absolwenta Szkoły Podstawowej”.
- Tablica z informacjami ma temat rekrutacji na uczelnie wyższe.
- Udział w konkursach z zakresu doradztwa zawodowego

Formy adresowane do rodziców uczniów:

- Indywidualne konsultacje i porady udzielane przez nauczycieli/specjalistów na terenie szkoły.
- Zachęcanie i włączanie rodziców w proces doradczy szkoły np. poprzez przedstawianie wykonywanych przez siebie zawodów.
- Udział w dniach otwartych szkół ponadpodstawowych.
- Udział w dniach otwartych uczelni wyższych, także dni otwartych on-line.
- Udostępnianie informacji edukacyjnych (prezentacja założeń pracy edukacyjnej na terenie szkoły na rzecz uczniów, informacji na temat zasad i terminów rekrutacji) i zawodowych (o zawodach przyszłości).

Formy adresowane do nauczycieli:

- Udział w szkoleniach z zakresu doradztwa zawodowego.
- Tworzenie warunków do wymiany doświadczeń i dzielenia się wiedzą.

- Śledzenie losów absolwentów.

Metody pracy doradczej

- Metody aktywizujące (burza mózgów, dyskusja, giełda pomysłów, mapy myślowe) - wspólne pracowanie nad rozwiązaniem problemu.
- Drama – krótkie scenki i inscenizacje, odgrywanie ról;
- Metody plastyczne – komiksy, plakaty.
- Metody audiowizualne - wykorzystanie Internetu, jako narzędzi zdobywania informacji, programy i prezentacje multimedialne, filmy edukacyjne.
- Gry i zabawy rozwijające myślenie strategiczne
- Trening komunikacji i zachowań społecznych, mini-wykłady, pogadanki, debaty.

TREŚCI PROGRAMOWE I CZAS REALIZACJI PROGRAMU

Treści z zakresu doradztwa zawodowego będą realizowane w ciągu roku szkolnego na lekcjach wychowawczych, przedmiotowych, zastępstwach, zajęciach pozalekcyjnych oraz poza szkołą poprzez udział uczniów w wyjściach i wycieczkach, w spotkaniach i imprezach edukacyjnych związanych z wyborem szkoły ponadpodstawowej i poznawaniem zawodów.

Treści programowe ujęte są w następujących modułach:

1. Poznawanie siebie (zasoby)
2. Świat zawodów i rynek pracy
3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie
4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych

PRZEWIDYWANE EFEKTY Z REALIZACJI WSDZ

- Świadome, trafniejsze decyzje edukacyjne i zawodowe.
- Kształtowanie odpowiednich postaw, nawyków, umiejętności i wiedzy oraz aktywności zawodowej uczniów.
- Mniej niepowodzeń szkolnych, zniechęcenia do nauki i pracy.
- Pomoc rodzinie w kształtowaniu określonych postaw i zachowań związanych z planowaniem kariery zawodowej ich dzieci.
- Przygotowania uczniów do pełnienia różnych ról społecznych.
- Utworzenie na terenie szkoły bazy informacji edukacyjnej i zawodowej oraz zapewnienie jej systematycznej aktualizacji.

- Realizowanie przepisów prawa oświatowego w zakresie doradztwa zawodowego.
- Zwiększenie trafności decyzji edukacyjnych uczniów wybierających szkołę ponadpodstawową.
- Zwiększenie trafności decyzji edukacyjnych uczniów wybierających uczelnie wyższą
- Zwiększenie trafności decyzji zawodowych absolwentów szkoły.

MONITORING I EWALUACJA WEWNĘTRZNA WSDZ

Realizacja Wewnętrzny Systemu Doradztwa Zawodowego powinna opierać się na stałym monitorowaniu, ewaluacji i kontroli podjętych działań. Kontrola powinna być dokonywana w celu usprawnienia i ulepszania realizowanych zadań lub wytyczenia nowych form pracy.

Dyrektor po konsultacji z doradcą zawodowym ustala sposób i obszar prowadzenia monitoringu i ewaluacji. Ewaluacja jest przeprowadzana w formie wybranej przez szkołę, co roku lub po całym cyklu kształcenia.

Narzędzie ewaluacji:

1. Ankieta dla uczniów klas ósmych
2. Ankieta dla uczniów klas czwartych liceum i technikum szkoły ponadpodstawowych

Dzięki ewaluacji można dokonywać aktualizacji działań doradczych, odkrywać aktualne potrzeby i oczekiwania - co pozwala na długoterminowe planowanie działań.

Opracowała: Dąbrowska Ewa